

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Lukáš Boček

Datum: 30.1.2013

Ročník: kvinta

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Literární komunikace

Téma: Literatura doby husitské – Husovi nástupci

Klíčová slova: Středověká literatura, doba husitská, husité, Jan Hus, duchovní píseň, kázání, Jistebnický kancionál, Tábor, reforma církve

Anotace: Prezentace žáky interaktivním způsobem seznamuje s literární tvorbou z období těsně po smrti mistra Jana Husa. Zejména s Jistebnickým kancionálem a Budyšínským rukopisem.

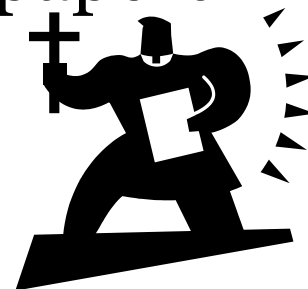
Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

Literatura doby husitské - nástupci mistra Jana Husa

Opakování

- Nejdůležitějším textem, o který se opírala snaha změnit společenské uspořádání byla: Bible
- Reformní kazatelé se opírali o učení teologa Johna Wycliffea, na jehož učení návazal mistr Jan Hus
- Mezi nejvýznamnější předchůdce mistra Jana Husa patřil například Tomáš Štítný ze Štítného nebo Matěj z Janova
- Na ústupu byla v literatuře: zábavná literatura, dramata, legendy
- Na nejednotnost církve mělo vliv i schizma, což byla souběžná vláda několika různých papežů
- 3 hlavní úlohy literatury té doby bylo: poučit, informovat, přesvědčit

Smrt mistra Jana Husa

- **6. července 1415** byl upálen přední český reformátor církve
- Jeho smrt měla v Čechách obrovskou odezvu
- Národ se postavil proti církvi
- Významné místo po Janu Husovi zaujal Jan Želivský
- Středisko: Tábor
- Založen roku 1419

Náměstí Jana Žižky v
Táboře

Důležitá díla doby husitské

- **Jistebnický kancionál**

- **Co je to kancionál?** Zpěvník, sborník duchovních zpěvů
- Jistebnice u Tábora
- Vznikal do 20. let 15. století
- Většina písní měla náboženský obsah obsahující biblické obrazy
- Obsahoval přes 70 písní a 3 prý dodal sám Hus
- Funkce chorálu: vystrašit, povzbudit, nabuzení pocitu síly, davová psychóza
- Zpíváno jednohlasem, bez výrazného instrumentálního doprovodu

Důležitá díla doby husitské

• Ktož jsú boží bojovníci

Ktož jsú boží bojovníci
a zákona jeho,
prostež od boha pomoci
a dúfajte v něho,
že konečně vždycky s ním svítězíte.

Kristusť vám za škody stojí,
stokrát viac sľubuje,
pakli kto proň život složí,
věčný mieti bude;
blaze každému, ktož na pravdě sende.

Tenť pán veliť se nebáti
záhubcí tělesných,
veliť i život složiti
pro lásku svých bližních.

Protož střelci, kopiníci
řádu rytířského,
sudličníci a cepníci
lidu rozličného,
pomnětež všichni na pána štědrého!

Nepřátel se nelekajte,
na množstvie nehľadte,
pána svého v srdci mějte,
proň a s ním bojujte
a před nepřátely neutiekajte!

Dávno Čechové říkali
a příslovie měli,
že podle dobrého pána
dobrá jiezda bývá.

Vy pakosti a drabanti,
na duše pomněte,
pro lakomstvie a lúpeže
životóv netraťte
a na kořistech se nezastavujte!

Heslo všichni pamatujte,
kterěz vám vydáno,
svých hauptmanóv pozorujte,
retuj druh druhého,
hlediž a drž se každý šiku svého!

A s tiem vesele krikněte
řkúc: Na ně, hr na ně!
Bran svú rukama chutnajte,
bóh pán náš, krikněte!

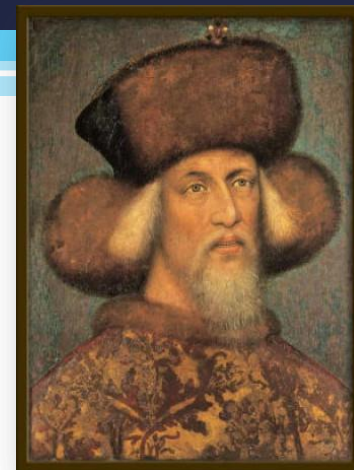

<http://www.youtube.com/watch?v=SiYzysQKqGI>

Úkoly pro tebe:

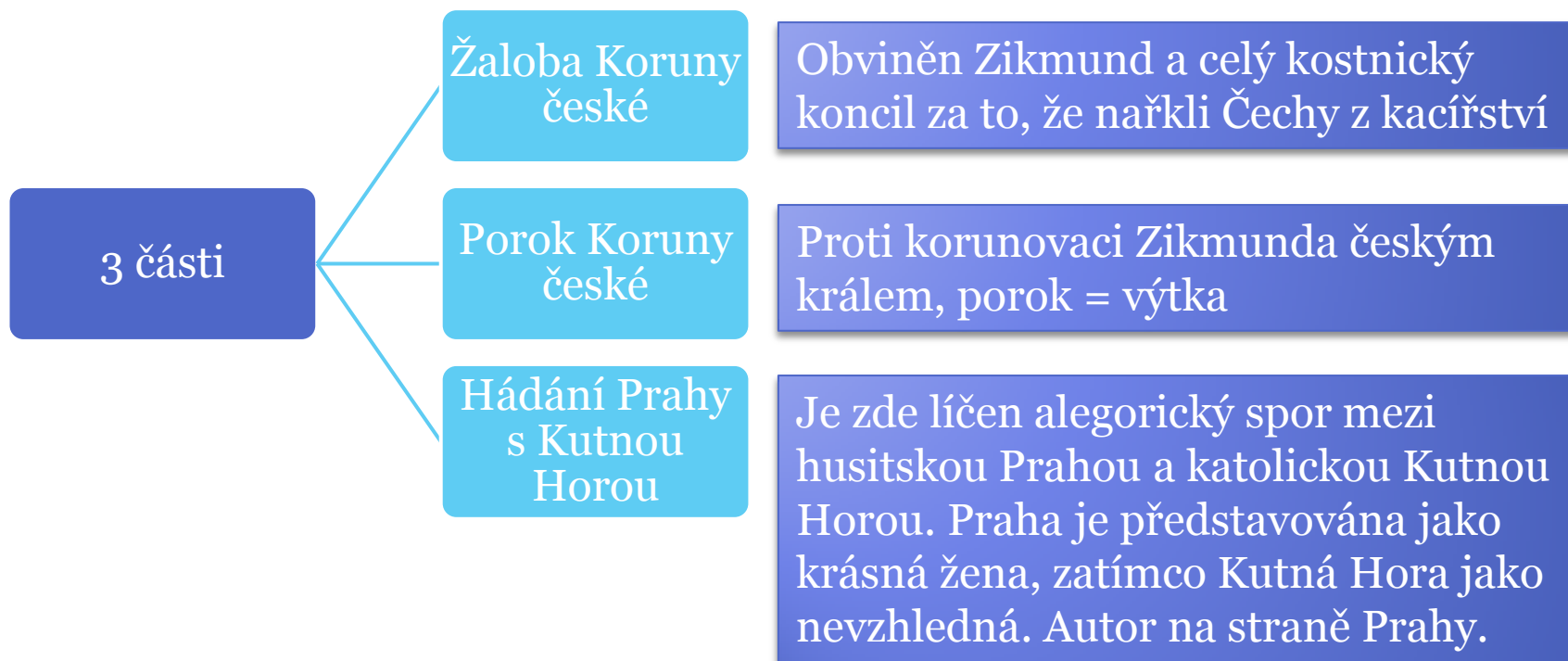
1. Zhodnoť báseň ze tří plánů
(tematický, kompoziční, jazykový)
2. Vyber si jednu pasáž, která tě nějak zaujala a uveď, proč se tak stalo

Důležitá díla doby husitské

- **Budyšínský rukopis**

- Vznik: 1420
- Polemické texty, sborník, veršované i prozaické, nalezeno v německém Budyšíně, proti Zikmundovi

Zdroje obrázků

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Hus_2.jpg
- MS Klipart
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tabor_CZ_Zizka_Memorial_323.jpg
- <http://hudebnirozhledy.scena.cz/fota/cl366.jpg>

Zdroje informací

- Text písně Ktož jsú boží bojovníci:
http://en.wikipedia.org/wiki/Kto%C5%BE_js%C3%BA_bo%C5%BE%C3%AD_bojovn%C3%ADci